

منابع :

1- Andreoli, Thomas E. et al. *Cecil Essentials of medicine*. W.B. Saunders Company. 1993.

2- Gianino, Stephaine. and John, Robert E. "nutritional assessment of the patient in the intensive care unit". *critical care nursing clinics of north America*. march 1993. Vol. 5.No.1. PP:1-16.

3- Gray, P.R. et al. " which nutritional measurements assess protein- energy nutritional status in patient receiving home parenteral nutrition " ? *clinical nutrition* . Vol 13. No.1. Feb . 1994. PP: 29-34.

4- Hartshorn, Jeanette. Lamforn, Marilyn and NoLL, Marylou. *introduction to critical care Nursing*. Philadelphia : W.B. saunders company. 1993.

بررسی تاثیر وضعیت اشتغال مادر بر نتیجه حاملگی در مادران مراجعه کننده به بیمارستانهای علوم پزشکی شهر تهران .

جنینی، وزن هنگام تولد، سن جنینی) بود. در این بررسی تعداد ۶۰۰ مادر زایمان یا سقط کرده شرکت داشتند که ۲۰۰ نفر از آنها شاغل (گروه مورد) و ۴۰۰ نفر خانه دار (گروه شاهد) بودند. جهت گردآوری داده‌ها از پرسشنامه کوچک لیست استفاده شد. سئوالات پرسشنامه در سه بخش تهیه و تنظیم گردید. بخش اول مربوط به مشخصات فردی واحدهای مورد پژوهش، بخش دوم مربوط به وضعیت اشتغال مادران در دوران بارداری و بخش سوم مربوط به نتیجه حاملگی (بصورت چک لیست) بود. یافته‌های این پژوهش در ۴۵ جدول جمع آوری شد و جهت تعیین وضعیت اشتغال مادر از یک سیستم امتیاز بندی استفاده شد. وضعیت اشتغال مادر در دو گروه مطلوب و نامطلوب تقسیم بندی گردید، سپس نتایج حاملگی (شامل وزن نوزاد، سن جنینی، مرگهای جنینی) در دو گروه مادران شاغل و خانه دار با وضعیت اشتغال مورد بررسی قرار گرفتند. جهت این بررسی از آزمون کای دو و نسبت شانس استفاده شد.

پژوهشگر: ماندانا میرمحمدی علی ئی، کارشناس ارشد مامائی
استاد راهنما: خانم دکتر منصوره یادآور نیکروش، عضو هیات علمی دانشکده پرستاری و مامایی دانشگاه علوم پزشکی ایران
استاد مشاور: آقای دکتر ابوالفضل مهدیزاده، عضو هیات علمی دانشکده پزشکی دانشگاه علوم پزشکی ایران
استاد امار: آقای دکتر محمود محمودی، عضو هیات علمی دانشکده بهداشت دانشگاه تهران

چکیده پژوهش:

این پژوهش یک مطالعه علی است که به منظور بررسی تاثیر وضعیت اشتغال مادر بر نتیجه حاملگی در مادران مراجعه کننده به بیمارستانهای علوم پزشکی شهر تهران، انجام شده است. هدف از این تحقیق تعیین تاثیر وضعیت اشتغال مادر بر نتیجه حاملگی (مرگهای

در محیط کار وجود داشته باشد می تواند موجب نتایج سوء حاملگی مثل کاهش باروری، سقط خودبخودی، بچه مرده، ناهنجاریها و بیماریهای پس از تولد گردد. اسکات و دیسایا^(۱) (۱۹۹۰) در تحقیقات خود نشان دادند که ساعات طولانی کار در روز، کارکردن در محیط کار غیر بهداشتی و نامطلوب و استرسهای محیطی احتمالاً روی میزان شیوع زایمان زودرس موثر است. مطالعات در کشورهای پیشرفته نشان می دهد که کار سخت در طی دوران بارداری بر وزن جنین موثر است. مک دونالد و همکاران^(۲) (۱۹۸۷) در کانادا تحقیقی پیرامون تاثیر نوع شغل مادر بر نتیجه حاملگی شامل سقط خودبخودی، بچه مرده بدون ناهنجاری، نقائص مادرزادی و وزن کم هنگام تولد انجام دادند. هدف از این تحقیق تعیین ارتباط ما بین نوع شغل مادر در حین بارداری با نتایج فوق الذکر بود. در این پژوهش ۵۶۰۶۷ نفر شرکت داشتند که عمدتاً در شش گروه شغلی مدیریتی، بهداشتی، اداری، فروشنده، خدماتی و صنعتی به کار اشتغال داشتند. در این تحقیق ارتباط معنی داری مابین نتایج سوء حاملگی و اشتغال در گروههای شغلی مدیریتی، بهداشتی یا دفتری مشاهده نشد و برعکس در مورد کارهای خدماتی، فروشندهها و کارکنان بخش صنعتی این موارد صادق بود. کمک پرستاران و کارکنان خدمات و فروشندهها از نظر آماری در میزان سقط خودبخودی با سایر گروههای شغلی اختلاف معنی دار داشتند. خانمهای شاغل در بخش خدمات بدترین نتایج را در مجموع بخود اختصاص داده بودند. تحقیق دیگری توسط لائرو همکاران^(۳) (۱۹۹۰) در گواتمالا جهت بررسی تاثیر کار مادر روی رشد جنین و

نتایج آماری مبین آن بود که مادران شاغل در کلیه موارد در معرض خطر بیشتری از جهت زایمان زودرس، نوزاد کم وزن، (کمتر از ۲۵۰۰ گرم) و مرگهای جنینی نسبت به مادران خانه دار بودند و میزان زایمان زودرس و نوزاد کم وزن در مادرانی که در وضعیت نامطلوب کاری قرار داشتند بیشتر از مادرانی که در وضعیت مطلوب کار میکردند بود. بعلاوه نتایج این تحقیق نشان می داد ساعات طولانی کار در روز (بیشتر از ۸ ساعت) و کار در مشاغل متحرک از عوامل شغلی هستند که بیشترین تاثیر را روی زایمان زودرس، نوزاد کم وزن و مرگهای جنینی داشته است ولی این تاثیر از نظر آماری معنی دار نبود. بعلاوه مادران شاغل از لحاظ وزن نوزاد هنگام تولد با مادران خانه دار اختلاف معنی دار داشتند و در دومورد دیگر یعنی سن جنینی و مرگهای جنینی با وجودیکه مادران شاغل در معرض خطر بیشتری نسبت به مادران خانه دار بودند لیکن اختلاف موجود معنی دار نبود. بنابر همین یافتهها پژوهشگر پیشنهاد ایجاد تسهیلات رفاهی برای زنان شاغل در طول بارداری را نموده است.

بیان مسئله پژوهش:

بر اساس تحقیقاتی که در دهه (۹۰-۱۹۸۰) در سطح جهان بعمل آمده چنین نشان داده شده است که زنان نیمی از جمعیت جهان را تشکیل داده و دو سوم از کار مولد در سطح جهان توسط آنان انجام می گیرد که تنها یک سوم از این کار بطور رسمی شناخته می شود. امروزه زنان در جستجوی اشتغال در تمامی بخشها از جمله صنعت، کشاورزی، آزمایشگاه، کارهای فکری و سایر شغلهایی که بالقوه آنها را در معرض مواد سمی قرار می دهد هستند. چنین بنظر می رسد که کارکنان بیست میلیون شغل در معرض مخاطرات تولید مثل هستند که اغلب این مخاطرات نامرئی است و اثرات آن ممکن است سالها بعد ظاهر شود. بعضی از عوامل خطرزا که ممکن است

- 1- Scott & Disaia
- 2- McDonald & et al
- 3- Launer & et al

رحمی جفتی و پتانسیل ژنتیکی درونی جنین قرار می‌گیرد، لیکن رشد جنین همیشه در یک شرایط ایده‌آل رخ نمی‌دهد و ممکن است دارای مسئله‌ای از جهت مادر، جفت یا محیط باشد. نخستین عامل کنترل‌کننده رشد، تمایز و تکامل جنین، عامل ژنتیک است ولی این عامل نیز تحت تاثیر عوامل محیطی می‌باشد. کارکنان بسیاری از مشاغل در معرض مواد شیمیایی قرار دارند که امکان دارد بعضی از آنها برای تولید مثل زیان آور باشد. بطور کلی هنوز میزان محافظت محیط کار از این مواد به میزان کافی نیست که جنین را در معرض خطر قرار ندهد. گازهای بی‌هوشی، گازهای ضد نئوپلاسمی، تتراکلرواتیلن، هیدروکربنهای آلفاتیک، اکسیداتیلن، استروژنها، تماس با حیواناتی که پوست نرم دارند، بلند کردن اجسام سنگین و پرتو ایکس از جمله عواملی هستند که احتمالاً برای سقط خودبخودی خطرناک هستند. لارسن و همکاران (۲) (۱۹۹۲) نیز معتقدند برخی از مواد شیمیایی، فیزیکی ارگونومیکی و احتمالاً روانی که در محیط کار وجود دارد ممکن است موجب نتایج نامطلوب حاملگی شود. نتایج نامطلوب حاملگی شامل کاهش باروری، سقط خودبخودی، بچه مرده و ناهنجاریهای جنینی میباشد. شواهدی که دلالت بر ارتباط نوع کار و زایمان زودرس می‌کند خصوصاً در اروپا روبه افزایش است. خانمهایی که شغل آنها دارای مشقت کاری زیاد یا تنشهای روانی بالا باشد بیشتر در معرض زایمان زودرس هستند.

اهداف پژوهش: هدف کلی:

تعیین تاثیر وضعیت اشتغال مادر بر نتیجه حاملگی در مادران مراجعه کننده به بیمارستانهای علوم پزشکی شهر تهران.

طول دوران بارداری انجام شد. این مطالعه به روش آینده نگر انجام گرفت و دو سال به طول انجامید. شغل مادر بر اساس نوع (اداری و کارهای بدنی)، وضعیت (نشسته، ایستاده، متحرک)، درجه فعالیت فیزیکی (سبک، متوسط، سنگین) و ساعات کار در طی هفته گروه بندی شد. نتایج این پژوهش بیانگر آن بود که مادران کارمند کمتر از کارگران صاحب نوزاد نارس/کوچکتر از سن جنینی شده بودند. مادرانیکه کارنشسته داشتند نسبت به گروهی که کارایستاده یا متحرک داشتند کمتر صاحب نوزادکوچک برای سن جنینی شدند که اختلاف وزن نوزاد در این دوگروه معنی دار بود. نتایج این پژوهش هیچگونه ارتباط معنی داری مابین وضعیت بدن هنگام کار و زایمان زودرس یا نوزاد کم وزن نشان نداد. همچنین در این بررسی ارتباط مثبتی ما بین تولد نوزاد نارس و افزایش کارهای فیزیکی وجود داشت که البته از نظر آماری معنی دار نبود.

در سال ۱۹۸۷ تحقیقی توسط مامل و مونز (۱) در لیون فرانسه جهت بررسی تاثیر وضعیت اشتغال مادر بر زایمان زودرس انجام گرفت. در این بررسی ۲۰۰ زن که زایمان زودرس انجام داده بودند به عنوان گروه مورد و ۴۰۰ زن که زایمان به موقع (۳۸-۴۲ هفته) انجام داده بودند به عنوان گروه شاهد انتخاب شدند. در این تحقیق از یک سیستم درجه بندی سختی کار استفاده شد که شامل پنج عامل بود. ایستادن بیش از ۳ ساعت در روز، کار روی ماشینهای صنعتی، حمل بار بیش از ۱۰ کیلو گرم، استرسهای روانی ناشی از کار و عوامل محیطی مثل سرو صدا، سرمای زیاد، رطوبت زیاد، تماس با مواد شیمیایی. در این مطالعه ارتباط روشنی ما بین تعداد موارد سختی کار و شیوع وزن کم هنگام تولد بخصوص با زایمان زودرس مشاهده شد.

چهارچوب پنداشتی:

تکامل جنین تحت تاثیر محیط کار مادر، عملکرد

1- Mabelle and Munoz

2- Larsen and et al

اهداف ویژه:

- ۱- تعیین مشخصات مادران مراجعه کننده به بیمارستانهای علوم پزشکی شهر تهران.
- ۲- تعیین نوع و وضعیت اشتغال واحدهای مورد پژوهش مراجعه کننده به بیمارستانهای علوم پزشکی شهر تهران.
- ۳- تعیین ارتباط وضعیت اشتغال با سن جنینی و وزن نوزاد در مادران شاغل مراجعه کننده به بیمارستانهای علوم پزشکی شهر تهران.
- ۴- تعیین ارتباط وضعیت اشتغال با مرگهای جنینی در مادران شاغل مراجعه کننده به بیمارستانهای علوم پزشکی شهر تهران.
- ۵- تعیین تاثیر وضعیت اشتغال مادر بر سن جنینی و وزن نوزاد واحدهای مورد پژوهش و ارتباط آن با مشخصات فردی مادران مراجعه کننده به بیمارستانهای علوم پزشکی شهر تهران.
- ۶- تعیین تاثیر وضعیت اشتغال مادر بر مرگهای جنینی واحدهای مورد پژوهش و ارتباط آن با مشخصات فردی مادران مراجعه کننده به بیمارستانهای علوم پزشکی شهر تهران.

فرضیه پژوهش:

- ۱- وضعیت اشتغال مادر بر سن جنینی نوزاد تاثیر دارد.
- ۲- وضعیت اشتغال مادر بر وزن نوزاد تاثیر دارد.
- ۳- وضعیت اشتغال مادر بر مرگهای جنینی تاثیر دارد.

نوع پژوهش:

تحقیق حاضر که راجع به بررسی تاثیر اشتغال مادر بر نتیجه حاملگی در بیمارستانهای علوم پزشکی شهر تهران می باشد یک پژوهش علی است. پژوهشگر در این تحقیق بدنبال بررسی تغییرات احتمالی که در اثر اشتغال مادر ممکن است بر جنین مترتب شود بوده

است. این پژوهش دو گروهی است که شامل مادران شاغل (گروه مورد) و مادران خانه دار (گروه شاهد) بوده است و دارای دو متغیر یکی وضعیت اشتغال مادر (متغیر مستقل) و نتیجه حاملگی (متغیر وابسته) می باشد.

روش گردآوری داده ها:

گردآوری داده ها در این تحقیق از طریق پرسشنامه با سئوالات بسته با اضافه یک چک لیست صورت گرفت. در این پژوهش پرسشنامه ای مشتمل بر ۳۸ سؤال تهیه و تنظیم گردید. سئوالات پرسشنامه بر اساس اهداف پژوهش در سه بخش به جهت دستیابی به اهداف تهیه و تنظیم گردید. به منظور کسب اعتبار علمی پرسشنامه از روش اعتبار محتوی استفاده شد. به منظور اعتماد علمی پرسشنامه از آزمون مجدد استفاده گردید.

نمونه پژوهش:

در این تحقیق تعداد ۲۰۰ مادر شاغل (گروه مورد) و ۴۰۰ مادر خانه دار (گروه شاهد) که در یکی از بیمارستانهای وابسته به دانشگاههای علوم پزشکی شهر تهران وضع حمل کرده بودند و دارای مشخصات واحدهای مورد پژوهش بودند بصورت تصادفی انتخاب شدند.

جامعه پژوهش:

شامل مادران وضع حمل کرده بستری در یکی از بیمارستانهای علوم پزشکی شهر تهران می باشد.

محیط پژوهش:

این پژوهش در بخشهای پس از زایمان و مامایی و زنان بیمارستانهای وابسته به یکی از دانشگاههای علوم پزشکی شهر تهران انجام گردیده است.

مشخصات واحدهای مورد پژوهش:

- ۱- کلیه واحدهای مورد پژوهش بایستی یک قلو زایمان کرده باشند.
- ۲- کلیه واحدهای مورد پژوهش در گروه مورد در دوران بارداری مشغول انجام کار و دریافت حقوق بودند.
- ۳- کلیه واحدهای مورد پژوهش هیچگونه اعتیادی به سیگار یا مواد مخدر نداشتند.
- ۴- هیچیک از واحدهای مورد پژوهش به بیماری سیستمیک و بیماری روانی شناخته شده مبتلا نبودند.
- ۵- هیچیک از واحدهای مورد پژوهش سابقه سقط عاداتی نداشتند.

روش گردآوری داده‌ها:

روشهای آماری مناسب جهت تجزیه و تحلیل داده‌های این پژوهش شامل آمار توصیفی و آمار استنباطی مثل آزمون کای دو و آزمون نسبت شانس (خطر) و جمع وزنی منتل و هنزل می باشد. در این پژوهش جهت تعیین وضعیت اشتغال و میزان در معرض قرار گرفتن یا آسیب پذیر بودن مادر از یک سیستم امتیاز بندی استفاده شده است، سپس برای هر نمونه مجموع امتیازات محاسبه گردید. حداکثر امتیاز در واحدهای مورد پژوهش ۲۵ و حداقل آن ۷ امتیاز بود. میانگین امتیازات ۱۳/۶ می شد. سپس آن عده از واحدهای مورد پژوهش که مجموع امتیازات وضعیت اشتغال آنها ۱۳ یا کمتر بود به عنوان وضعیت اشتغال مطلوب و کسانیکه ۱۴ امتیاز و بیشتر را در مجموع کسب کرده بودند به عنوان وضعیت اشتغال نامطلوب طبقه بندی شدند. به منظور تعیین تاثیر وضعیت اشتغال مادر بر نتیجه حاملگی از نسبت شانس استفاده شده است که این خطر برای هر دو نوع وضعیت اشتغال مطلوب و نامطلوب نسبت به گروه شاهد سنجیده و مشخص شده است. در قسمت مربوط به جمع وزنی منتل و هنزل در هر یک از

جداول نسبت خطر در مجموع وضعیتهای مطلوب و نامطلوب و نیز مادران شاغل نسبت به مادران خانه دار بدون در نظر گرفتن عاملی که در ستون اول سمت راست هر یک از جداول آمده نشان داده شده است. حدود اعتماد نسبت خطر در کلیه موارد برای اطمینان ۹۵٪ می باشد.

نتیجه گیری نهایی:

این پژوهش به منظور تعیین تاثیر وضعیت اشتغال مادر بر نتیجه حاملگی در بیمارستانهای علوم پزشکی شهر تهران بعمل آمد. فرضیه اول این پژوهش مربوط به تاثیر وضعیت اشتغال مادر بر سن جنینی نوزاد بود. نتایج حاصل از پژوهش نشان می دهد میانگین سن جنینی در مادران شاغل ۳۶/۷۶ هفته با انحراف معیار ۸ هفته بود و میانگین سن جنینی در مادران خانه دار ۳۷/۶۵ هفته با انحراف معیار ۷/۲۵ هفته بوده است. نتایج حاصله نشان می دهد در کلیه موارد نسبت خطر تولد نوزاد نارس در مادران شاغل از گروه شاهد بیشتر بوده است لیکن آزمون کای دو و همچنین حدود اعتماد نسبت خطر (۹۵٪) اختلاف معنی داری در این زمینه نشان نداد، پس فرضیه اول این پژوهش رد شد.

فرضیه دوم مربوط به تاثیر وضعیت اشتغال مادر بر وزن نوزاد هنگام تولد بود. با توجه به نتایج حاصله میانگین وزن نوزاد در گروه مورد (مادران شاغل) ۲۸۹۷/۶۵ گرم با انحراف معیار ۱۰۴۷ گرم بود. میانگین وزن نوزاد در گروه شاهد (مادران خانه دار) ۳۰۱۱/۸۵ گرم با انحراف معیار ۹۳۵/۷ گرم بود. جهت آزمون فرضیه دوم پژوهش نیز از آزمون کای دو و نیز نسبت شانس و حدود اعتماد ۹۵٪ استفاده شد. نتایج حاصله مبین آن بود که نسبت خطر تولد نوزاد کم وزن در کلیه موارد در مادران شاغل بیشتر از گروه شاهد بوده و این نسبت با وضعیت اشتغال مادر ارتباط مستقیم داشته است. حدود اعتماد نسبت خطر در مادران شاغل در

تأثیر نامطلوب اشتغال مادر بر نتیجه حاملگی عاملی شود تا از اشتغال مادران در دوران بارداری در کارهایی که احتمال ضرر و زیان برای مادران و فرزند در راه آنان دارد جلوگیری بعمل آورند و حتی المقدور سعی شود از آنان در فعالیتهایی که حداقل خطر را برای ایشان به همراه دارد استفاده نمایند. با توجه به اهمیت خطراتی که از زایمان زودرس و نوزاد کم وزن بر سلامت جامعه و نسل آینده مترتب می شود پژوهشگر بر آن است تا شاید بتوان با استفاده از یافته‌های این پژوهش در اجرای صحیح برنامه‌های مراقبت دوران بارداری، پس از تشخیص مادران در معرض خطر با راهنمایی آنان تا حدی در کاهش عوارض، ثمربخش باشد. امید است تا مسئولین بهداشتی کشور با توجه به تأثیری که اشتغال مادر بخصوص در هفته‌های آخر بارداری می تواند روی جنین بگذارد در صدد تدارک طرحی باشند که مادران شاغل در ۴ هفته آخر دوران بارداری از مرخصی استفاده کرده تا از طرفی در معرض تنشهای موجود در محیط کار نباشند و از طرف دیگر با استراحت بیشتر کمک در بهبود نتیجه حاملگی آنان بعمل آید.

ارائه پیشنهاد براساس یافته‌ها برای پژوهشهای بعدی:

از آنجا که یکی از محدودیتهای این پژوهش تأثیر عوامل روحی و روانی موجود در محل کار روی نتیجه حاملگی بود پیشنهاد می شود تحقیقی پیرامون بررسی تأثیر عوامل روحی و تنشهای موجود در محل کار بر نتیجه حاملگی بعمل آید.

یافته‌های این پژوهش نشان می داد که جارو کردن و شستن لباس با دست در دوران بارداری می تواند روی نتیجه موثر باشد. بر این اساس پیشنهاد می شود تحقیقی پیرامون بررسی تأثیر انواع فعالیتهای فیزیکی که در دوران بارداری توسط مادران انجام می شود روی نتیجه

وضعیت نامطلوب کاری (۱-۳/۵۳) و نیز مجموع مادران شاغل نسبت به گروه شاهد (۱/۰۶-۲/۸۷) معنی دار بوده است. آزمون کای دو نیز در همین گروهها اختلاف معنی دار نشان داده بود. با توجه به نتایج بدست آمده می توان اینگونه نتیجه گرفت که وضعیت نامطلوب کاری مادر موجب وزن کم هنگام تولد می شود. پس فرضیه دوم این پژوهش مورد تایید قرار گرفت.

فرضیه سوم در مورد تأثیر وضعیت اشتغال مادر روی مرگهای جنینی بود. نتایج بیانگر آن بود که در مادران شاغل ۱۸ مورد یا ۹٪ سقط و مرده زایی وجود داشت و در مادران خانه دار ۲۸ مورد یا ۷٪ مرگ جنینی موجود بود. نسبت خطر مرگهای جنینی در مادران شاغل در وضعیت کاری مطلوب و نیز در مجموع مادران شاغل نسبت به گروه شاهد بیشتر بوده است لیکن خطر مرگهای جنینی در مادران شاغل در وضعیت نامطلوب کاری کمتر از گروه شاهد بود. حدود اعتماد نسبت خطر و آزمون کای دو در این رابطه اختلاف معنی دار نشان ندادند، پس فرضیه سوم این پژوهش نیز مورد تایید قرار نگرفت.

کاربرد یافته‌ها در مامایی:

سلامت کودک یعنی سلامت انسان. سلامت کودک را باید از هنگام جنینی و بلکه قبل از حاملگی و انعقاد نطفه جستجو کرد، از طریق سلامت کسانیکه واسطه خلقت طفل هستند، یعنی پدر و مادر، چون رشد کودک در راستا و تحت تأثیر مستقیم سلامت مادر است. با توجه به نتایج حاصل از این تحقیق که تقریباً در بیشتر موارد نشان داده شده بود که نسبت خطر مادران شاغل هم از جهت تولد نوزاد نارس و کم وزن وهم از جهت مرگهای جنینی بیشتر از مادران خانه دار بوده است پژوهشگر امید آن دارد که یافته‌های این پژوهش مورد توجه مدیران و مسئولان مؤسسات و سازمانهایی که بانوان در آنها مشغول کار هستند قرار گیرد و توجه آنها به

پیشنهاد می شود تحقیقی راجع به تعیین درجه اهمیت عوامل محیطی موثر بر سقط بعمل آید.

پیشنهاد می شود تحقیقی راجع به بررسی تاثیر انواع مختلف مشاغلی که مادر هنگام بارداری به آن اشتغال دارد روی نتیجه حاملگی بعمل آید.

منابع:

1- Cambell, A.G. Mcintosh, N. Forrar and Arneil's. Text book of pediatrics . 4th edition. Churchill. livingstone, 1992.

2- Fanaroff, A.A. Martin, R.J. Neonatal perinatal medicine disease of the fetus and infant . fifth edition, Mosby year book. 1992.

3- Noori, P. " work and pregnancy ." Nursing Times . Vol . 87. No. 35. 1991. PP:58-59 .

حاملگی بعمل آید.

باتوجه به یافته های این پژوهش که نشان داده بود مادران شاغل شکم اول از لحاظ خطر زایمان زودرس و نوزاد کم وزن و مرگهای جنینی در معرض خطر بالایی بودند پیشنهاد می شود تحقیقی در ارتباط با مقایسه نتایج حاملگی مادران نخست زای شاغل و خانه دار بعمل آید.

باتوجه به یافته های این پژوهش در زمینه تاثیر مراقبت دوران بارداری روی نتیجه حاملگی و این نکته که شانس خطر مادران شاغل با افزایش تعداد مراقبتهای دوران بارداری نسبت به گروه شاهد افزایش می یافت ، پیشنهاد می شود تحقیقی راجع به بررسی نحوه مراقبت و کنترل مادران باردار در درمانگاههای مراقبت از مادران باردار بعمل آید.

باتوجه به نتایج این پژوهش که سقط خودبخودی در مادران شاغلی که در وضعیت مطلوب در دوران بارداری مشغول به کار بودند بیشتر از گروه دیگر بود ،

بررسی میزان بیماریهای سیستمیک همراه در بیماران مراجعه کننده جهت اعمال جراحی چشم قبل از بیهوشی در بیمارستانهای وابسته به وزارت بهداشت ، درمان و آموزش پزشکی در شهر تهران سال ۱۳۷۲ .

استاد آمار: آقای دکتر محمود محمودی ، عضو هیات علمی دانشکده بهداشت دانشگاه تهران

چکیده پژوهش:

این بررسی توصیفی است که به منظور تعیین میزان بیماریهای سیستمیک همراه در بیماران مراجعه کننده جهت اعمال جراحی چشم قبل از بیهوشی در

پژوهشگر: سوسن میرزامحمدناظر ، کارشناس ارشد بیهوشی
استاد راهنما: آقای دکتر ولی الله حسینی، عضو هیات علمی دانشکده پزشکی دانشگاه علوم پزشکی ایران
استاد مشاور: خانم فرخنده مهري ، عضو هیات علمی دانشکده پرستاری و مامائی دانشگاه علوم پزشکی ایران

The effect of pregnant women's working conditions on pregnancy outcome (1994) by : Mandana Mir Mohamad Aliei

A casual comparative study was made to determine the effect of pregnant women's working conditions on pregnancy outcome (fetal death, gestational age and birth weight).

600 women, delivered or treated for spontaneous abortion in eleven hospitals of Tehran, were interviewed, 200 were working women (the study group) and 400 housewives (the control group).

For collecting information a questionnaire-checklist, consisting of 3 parts, was employed. The first part covered certain demographic information, the second gave details regarding working conditions of the study group during pregnancy and the third part checked the pregnancy outcome in all members of the sample.

The working condition was categorized into desired and undesired columns using a condition rating system. The findings reflecting the pregnancy outcome and other variables of concern were presented in 45 tables. For analyzing the results chi-square and odd-ratio tests were employed.

The results indicated that working mothers had a greater chance of experiencing premature delivery, low birth weight (less than 2500 grms) and fetal death than the housewife mothers. Also premature delivery and giving birth

to low birth weight babies in those who had undesirable working conditions appeared to be higher than in those with better situations. But these differences statistically were not significant further, it appeared that long working hours (more than 8 hours a day) and jobs that required motion or produced physical fatigue contribute to premature births, low birth weights and fetal deaths. No significant correlations were noticed among the variables of concern. The only significant difference noticed; was 1M body 's birth weight in working and housewife mothers. Based on these findings it was recommended that additional welfare services be provided to pregnant working mothers.